

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Mechelsesteenweg 165 (Dendermonde, Oost-Vlaanderen)

Projectcode bureauonderzoek: 2021I154

Projectcode landschappelijk bodemonderzoek: 2022K21
september 2021 – december 2022

Voorafgaand: archeologienota met ID20218

NOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (FASE 1)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6

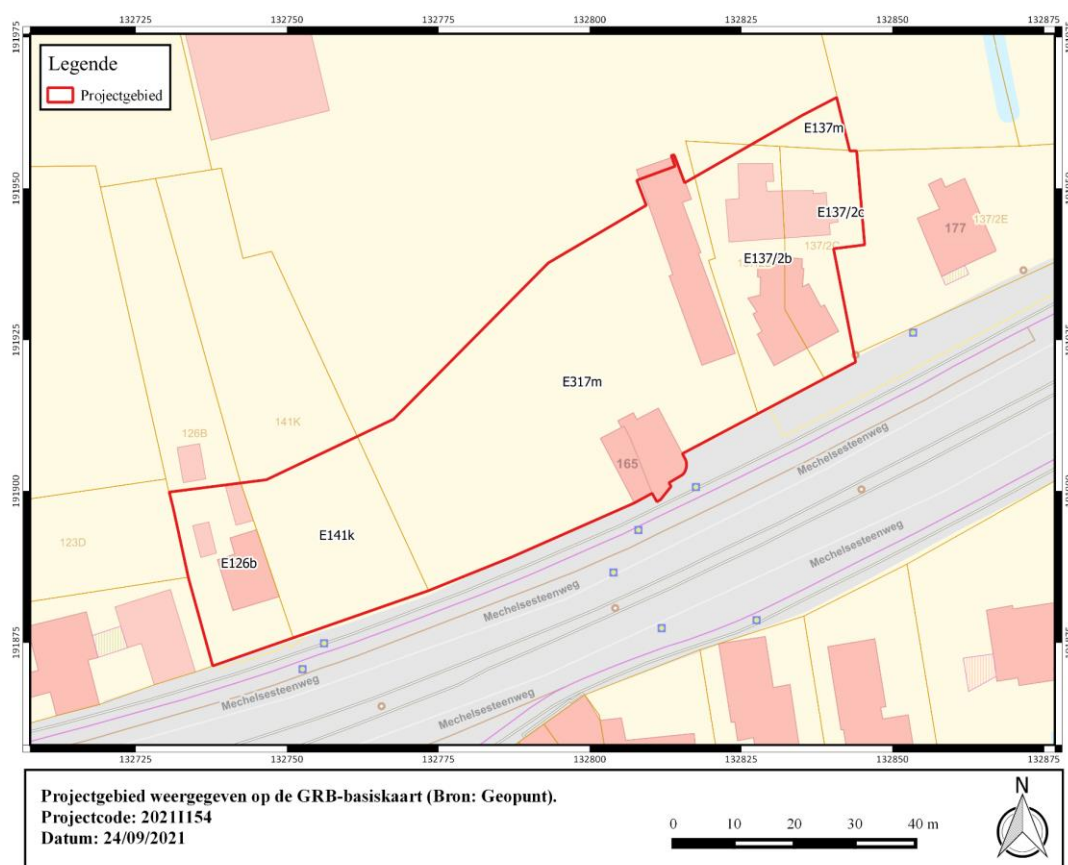

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Dendermonde
	Deelgemeente	/
	Postcode	9200
	Adres	Mechelsesteenweg 165 9200 Dendermonde
	Toponiem	Mechelsesteenweg 165
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 132714 Y _{min} = 191864 X _{max} = 132883 Y _{max} = 191981
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Dendermonde, Afdeling 1, Sectie E, nr's: 126b, 141k, 317m, 137/2b, 137/2c, 137m Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject met bijhorende verharding en groenzone aan de Mechelsesteenweg te Dendermonde. Het projectgebied is ca. 4285 m² groot en wordt ingenomen door twee woningen, bijgebouwen en tuinzone. Daarnaast bestaat een deel van het terrein uit betonverharding van de achterliggende rijschool. De bebouwing en verharding beslaat een gecombineerde oppervlakte van ca. 2100 m². De aanwezige infrastructuur wordt gesloopt in het kader van de geplande ontwikkeling.

Het onderzoeksgebied bevindt zich op het Weichseliaan terras langs het Holocene alluvium van de Schelde. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer bestaand uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Langs de noordelijke rand van het terrein kan de top van het profiel bestaan uit fluviatiele afzettingen van het Holoceen. De bodemkaart geeft slechts in beperkte mate informatie weer ter hoogte van het onderzoeksgebied. Op basis van de omringende polygonen kan gesteld worden dat de ondergrond bestaat uit matig natte, lichte zandleem. Ten noorden van het onderzoeksgebied bestaat de bodem zeer waarschijnlijk uit hydromorfte klei en zandleem. De terrassen langs rivieren zijn locaties waar uitgegaan moet worden van een verhoogde trefkans inzake resten van jager-verzamelaars, aangezien er geprofiteerd kan worden van de nabijheid van water en overlappende biotopen. De relatief makkelijk bewerkbare, lichtere zandleembodems moet ook aantrekkelijk geweest zijn voor vroege landbouwers. Teneinde de verstoringsgraad en bewaringskansen voor erfgoed te evalueren werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd vastgesteld dat het bodemarchief in sterke mate was verstoord en gefragmenteerd waarbij de geplande ingrepen quasi integraal samenvallen met deze verstoring.

Uit het cartografisch materiaal kan opgemaakt worden dat het terrein zich meer dan 1,5 km ten oosten van het historische stadscentrum van Dendermonde bevindt. Op de Ferrariskaart is het verloop van de huidige Mechelsesteenweg reeds te volgen. Ter hoogte van het kruispunt van de Mechelsesteenweg en de Korte Dijkstraat is een bewoningsconcentratie weergegeven die op de Kabinetskaart het toponiem ‘(t’) Keur’ heeft gekregen. Ter hoogte van het onderzoeksgebied zijn langsheen de steenweg meerdere gebouwen afgebeeld. Op het 19^e-eeuws kaartmateriaal is hierin weinig verandering te zien. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is nog steeds een reeks gebouwen weergegeven langsheen de steenweg. Binnen de orthofotosequentie is op het oudste luchtbeeld nog de typische lintbebouwing te zien met achterliggende groenzone. Vanaf het luchtbeeld van de jaren '80 is de huidige situatie reeds grotendeels te herkennen. De impact van de bouwactiviteiten in het verleden is vooralsnog ongekend.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn verschillende vindplaatsen en archeologische indicatoren gekend. Het merendeel van de gekende vindplaatsen bevindt zich op iets hoger gelegen terrein ten zuiden en westen van het onderzoeksgebied. Bij verschillende prospecties werden grafmonumenten uit de bronstijd en bewoningssporen uit de metaaltijden aangesneden. Het aantreffen van verschillende grafcircels langs de rechteroever van de Schelde doet vermoeden dat in de ruime omgeving een funeraire ruimte werd ingericht tijdens de vroege metaaltijden. Bij onderzoek ten zuiden van het onderzoeksgebied werden naar aanleiding van de inrichting van een industriezone meerdere prospecties uitgevoerd. Naast resten van bewoning uit de ijzertijd werden er ook bewoningssporen en veldgraven uit de Romeinse periode in kaart gebracht. Op het kaartblad van de CAI zijn tevens een groot aantal veldkarteringen opgenomen. Bij deze veldprospecties is een omvangrijk spectrum aan vondstmateriaal gerecupereerd dat zowel lithische artefacten uit het mesolithicum als neolithicum omvat, evenals aardewerk uit het neolithicum, metaaltijden, Romeinse periode en

middeleeuwen. De gekende waarden wijzen aldus op een regio die uitermate geschikt was voor exploitatie en een quasi doorlopende menselijke aanwezigheid kende sinds de steentijden.

Hoewel in de omgeving van het onderzoeksgebied uitgegaan moet worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed wijzen de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek op een gefragmenteerd en verstoord bodemarchief. De kans dat verder onderzoek met ingreep in de bodem nog kan leiden tot wezenlijke kenniswinst is zeer beperkt.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken ter hoogte van Mechelsesteenweg 165 worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. De waarnemingen van het reeds uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek wijzen op een sterk gefragmenteerd bodemarchief. Er werden geen resten van oorspronkelijke bodemontwikkeling waargenomen waardoor er niet langer een verwachting is inzake bewaarde artefactensites. De uitvoering van een archeologisch booronderzoek zal in dit geval niet leiden tot enige kenniswinst. Vanwege de vastgestelde fragmentatie van het bodemarchief wordt de kans op kenniswinst bij verder onderzoek door middel van proefsleuven eveneens weinig zinvol geacht. Daarnaast moet ook gemeld worden dat de geplande ingrepen quasi integraal samenvallen met het waargenomen antropogene pakket. Indien dieper nog relictten bewaard zijn, zijn deze in principe niet bedreigd.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Mechelsesteenweg 165 te Dendermonde. Vanwege de vastgestelde mate van verstoring wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol ingeschat.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.